DECEMBER
17 Č Florijan
18 P Kv.-Gracijan ✝
19 S Kv.-Nemezij ✝
20 N 4. Adventna
21 P Tomaž ☾
22 T Servul
23 S Viktorija
24 Č Adam in Eva ✝
25 P Božični dan
26 S Štefan
27 N Ned. po Božiču
28 P Nedolžni otroci
29 T Tobaž Kant.
30 S Kolumba, dev.
31 Č Silverster

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO. IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 254. CHICAGO, ILL., TOREK, 29. DECEMBRA — TUESDAY, DECEMBER 29, 1936 LETNIK (VOL.) XLV

Evropa čaka na odločitev Nemčije - Slavnost v Clevelandu

Francija in Anglija svarite Hitlerja, naj preneha pošiljati pomoč španskim nacijonalistom. — Francija obljubila Nemčiji, da ji vrne njene prejšnje kolonije. — Nemčija razjarjena, ker je španska vlada ujela neko njeno ladjo.

— **London, Anglija.** — Evropa ima zopet enega svojih napetih in kritičnih trenotkov in z nervoznostjo pričakuje, ali se ji bo mogoče tudi ta čas rešiti brez usodnih posledic. Vojna v Španiji je vzrok sedanje situacije in Nemčija igra v njej glavno vlogo. Cela Evropa čaka na to, kaka beseda bo prišla od Hitlerja.

Strah je obstojal, da se bo ravno za božične praznike kaj pripetilo, kar bi bilo vse kaj drugega kakor "mir na zemlji." Od poveljnika španskih nacijonalistov, gen. Franco, je namreč prejela Nemčija nujen apel, naj pošlje izdatno pomoč, da bo mogoče doseči v Španiji kake uspehe, kjer se skozi osem tednov situacija bistveno sploh ni nič izpremenila. Baje je imel Hitler namen, odgovoriti na ta apel s tem, da pošlje Francu armado kakih 60,000 mož. O tem načrtu pa ste izvedeli Francija in Anglija in tudi takoj podvzeli korake, da ga preprečite. Predvsem Francija je nastopila z vso odločnostjo, najprej z grožnjo, nato z obljubami napram Nemčiji.

Francoska vlada je zagrozila Nemčiji, da bo tudi ona vrgla v koš svojo dosedanjo nevtralnost in bo šla na pomoč španski vladi, ako bo Hitler izvedel omenjeni načrt in poslal armado nacijonalistom na pomoč. Francija je nato izpremenila svoj ton in se približala Nemčiji z obljubami, ki so izredno dalekosežne, namreč, da ji je pripravljena vrniti dve koloniji v Afriki, Togo in Kamerun, kateri ste bili vzeti Nemčiji po mirovni pogodbi in postavljeni pod mandat Francije; k temu pa je Francija pripravljena pod pogojem, da Nemčija preneha podpirati španske nacijonaliste in istočasno pristane na nov evropski mirovni program.

Do nedelje večera ni na vse to prispel še nikak odgovor od Hitlerja; kakor se poroča, je ta v stalni konferenci s svojimi nazijskimi voditelji v svojem gorskem bivališču na Bavarskem. V nedeljo ste mu nato poslali Francija in Anglija ponovno noto, v kateri ste ga posvarili, naj preneha pošiljati "prostovoljce" v špansko vojno. Nota je bila sestavljena v izredno ostrem tonu ter je zato tudi povzročila jezo med naziji. Kot se neuradno ugotavlja, Hitler ne namerava pristati na načrt, da bi prenehal pošiljati pomoč španskim nacijonalistom, in tako utegne priti do resnega konflikta med velesilami.

Pripetil se je zadnje dni še neki drugi incident, kateri položaj še znatno bolj poostruje. Špansko vladno brodovje je namreč ujelo neko nemško tovorno ladjo blizu pristanišča Bilbao v severni Španiji. Kakor se poroča, je bila natovorjena z 1,500 tonami vojnega materijala, kateri je bil namenjen za nacijonalistično armado. Kljub ostremu protestu in grožnji od strani Nemčije, je španska vlada obdržala ladjo v ujetništvu. Poročilo govore, da je na poti v Španijo oddelek nemškega vojnega brodovja, da izvrši maščevanje za ta čin

STANJE PAPEŽA RESNO

Paraliza se z nog razširila na celo levo stran.

—o—

Vatikan. — Bolezn papeža Pija je stopila zadnje dni v izredno resno stanje in pacijent trpi silne bolečine. Paraliza, vsled katere ste papežu ohromeli obe nogi, se je razširila na celo levo stran in je prizadeta tudi leva roka. Dolg govor na radio, ki ga je imel papež na dan pred božičem na krščanstvo celega sveta, v katerem je svet rotil k miru, je imel učinek nanj, kakor so se bali zdravniki, namreč, da je njegove moči tako izčrpal, da je sv. Oče kmalu nato omedlel in stanje se je nato pričelo vidno slabšati.

—o—

JUNAŠKA MATI REŠILA OTROKA

Milwaukee, Wis. — Junaško, v nevarnosti za svoje lastno življenje, je izvršila Mrs. Bernardine Hambach na božični dan čin, v katerem je rešila življenje svojemu štiri leta staremu sinčku in je pri tem sama zadobila občutne opekline. Tragedija se je pripetila v kleti hiše dentista dr. C. Humbacha, kjer je ta pomagal svojima dvema sinčkoma vlivati "svinčene soldate." Pri tem pa so se užgali plini, nastala je eksplozija, na kar je izbruhnil ogenj. Dentist je starejšega sinčka pograbil in planil z njim ven, resno opečen. Prihiteli ženi je zaklical, naj reši mlajšega otroka, ki je ostal v kleti. Brez pomišljanja je mati skočila skozi plamene v klet, tamkaj hitro zavila otroka v plahto in nato skozi plamene zopet ven.

—o—

KATOLIČAN BO VAROVAL PREDSEDNIKA

Washington, D. C. — Pretekli teden si je predsednik Roosevelt izbral novega moža za svojega telesnega stražnika namesto Gus Gennericha, ki je umrl nenadne smrti ob predsednikovem obisku v Južni Ameriki. Ta novi mož je Th. E. Qualters, bivši miličnik v Massachusetts. Qualters je katoličan in je svoječasno igral nogomet na Notre Dame univerzi.

—o—

PREUREDITEV URADA ZA PAROLE

Chicago, Ill. — Tekom zadnjih mesecev so se izvajali javni ostri napadi proti tukajšnjemu državnemu uradu za parole zaradi izpuščanja na svobodo raznih nevarnih zločincev, ki so nato nadaljevali svoj posel. Governer Horner je bil končno prisiljen, da je posegel v zadevo in je pretekli petek odredil preiskavo v tem uradu in začasno odstavil parolnega nadzornika Scullya.

PREDSEDNIK SE PRIPRAVLJA

Bavi se s sestavljanjem treh važnih govorov.

—o—

Washington, D. C. — Takoj po božičnih praznikih se je pričel predsednik Roosevelt z vso vnemo baviti s sestavljanjem treh važnih govorov, ki jih bo imel tekom prihodnjih tednov. Prvega bo imel v torek prihodnjega tedna, ko se bo sestal k zasedanju novi kongres. Takoj za tem bo sledila poslanica kongresu, v kateri bo predsednik obrazložil finančno stanje dežele in podal svoja priporočila za prihodnji proračun. Tretji govor bo pa imel ob slavnosti svoje inavguracije za novi predsedniški termin, 20. jan.

—o—

KRIZA NA KITAJSKEM SE POLEGLA

Nanking, Kitajska. — Velik strah, pod katerim je živelo kitajsko ljudstvo skoraj dva tedna, da bo namreč izbruhnila civilna vojna, se je k sreči razblinil pretekli teden, ko so uporniki izpustili diktatorja Čiang Kai-šeka, ter se je ta v petek povrnil v tukajšnjo prestolico. Istočasno je vlada odredila, da ne smejo njene čete podvzeti nikakega sovražnega pohoda proti uporniški provinci. Razvidi se iz tega, da je prišlo med vlado in uporniki do popolnega sporazuma, vendar se ne izdajo podrobnosti pogojev, pod katerimi se je ta sporazum dosegel. Veliko zaslugo pri tem ima Čiang Kai-šekova žena, ki se je osebno podala v uporniški glavni stan, k pogajanjim.

—o—

PO 20 LETIH SE SKESAL

Troy, N. Y. — Tukajšnja policija ima nalogo, da poišče neko žensko, ki je pred 20 leti izgubila svojo ročno torbico. Po pošti je namreč prejela to torbico od nekoga, ki se je podpisal "Skesani", s prošnjo, naj jo vrne lastnici. Torbico pravi, je pred 20. leti pobral pred neko trgovino.

REKORDNO VREME ZA BOŽIČ

Chicago, Ill. — Cela dolga desetletja, odkar vodijo v tukajšnjem mestu vremenske zapiske, nima Chicago zaznamovati za božič tako milega vremena, kakor je bilo letos. Temperatura se je namreč dvignila na 56.2 stopinj in bil je poleg tega lep dan, solnčen popoldan, ki je izvabil množice ljudstva v parke in druge odprte prostore.

KRIŽEM SVETA

— Berlin, Nemčija. — Nemci, ki so po večini veliki prijatelji piva, so v skrbeh, da se bodo morali odpovedati tej priljubljeni pijači, ko je vlada do skrajnosti omejila količino žita, ki ga smejo pivovarne porabiti.

— Madrid, Španija. — Pet oseb, med njimi ena ženska, je bilo ubitih in 20 ranjenih, ostalo prebivalstvo pa je objel paničen strah, ko so topovi nacijonalistov na božični dan obstreljevali osrednji del mesta.

— Callander, Ont. — Cela Dionne družina je bila na božični dan prvikrat združena, in petorke so imele ta dan prvič priliko videti svojega najmlajšega bratca, pet mesecev starega Oliva. Vsa družina je bila ta dan zbrana okrog velikega božičnega drevesca.

—o—

JEZUIT UŠEL SMRTI

Baltimore, Md. — Glasilo jezuitskih znanstvenikov, ki ga izdaja tukajšnji Loyola kolegij, poroča o nekem španskem jezuitu, namreč Father Vitoria, o katerem se je pred nekaj meseci objavilo, da so ga španski komunisti ubili, a se je zdaj ugotovilo, da je še živ, in sicer prebiva v Bellengo, Italija. Kakor govore vesti, je bil ta duhovnik obsojen od komunistov na smrt pod puškami. Smrtna obsodba se je izvedla, toda, dočim so bili drugi soobsojenci pobiti, je bil Father Vitoria samo ranjen. Kazal pa se je, kakor bi bil mrtev in je nato ob prvi priliki pobegnil ter se pozneje umaknil v Italijo.

PROSLAVA SREBRNE MAŠE

Velika udeležba v cerkvi in zvečer dokazala veliko ljubezen do jubilanta Rt. Rev. J. J. Omana.

—o—

Cleveland, (Newburg), O. — Kakor že poročano v tem listu pred več dni, da se je vršila pri sv. Lovrencu v Newburgu srebrna maša občespoštovanega in priljubljenega veleč. g. kanonika J. J. Omana, in se je to zadnjo nedeljo tudi izvršilo na nadvse sijajen način. Bila je to proslava, kakoršne naša ugledna naselbina še ni videla in je najbrže tudi nobena druga ni.

Na slavnost je prihitelo številno odličnih duhovnikov iz vseh raznih naselbin, med njimi je došel celo starosta naših duhovnikov v Ameriki, zlatomašnik veleč. g. P. Cyril Zupan, iz Pueble, Colo., katerega prisotnost je naredila na vse mogočen in sijajen utis. Med drugimi tudi mnogo lajikov. Poleg teh je bila na nogah korporativno vsa domača naselbina in na stotine Slovencev in drugih iz Clevelanda in okolice.

Vsa slavnost v cerkvi se je vršila nad vse sijajno in veličastno. Večerna proslava pa je bil en sam ogromen izraz priznanja in hvaležnosti ter velike ljubezni od vseh napram srebrnomašniku, veleč. g. kanoniku. Toliko na kratko. Podrobnejši opis vsega sledi malo pozneje.

—o—

SMRT ZNANEGA ČASNIKARJA

New York, N. Y. — Hearstovo časopisje bo gotovo občutno pogrešalo svojega dolgoletnega prispevatelja, ki je pisal za nje uvodne članke, Arthura Brisbane; mož je namreč preminul pretekli petek na srčni bolezni, ki ga je mučila več mesecev. Dosegel je starost 72 let. Brisbane je imel naravnost čudovit dar za pisateljevanje. Včasih je v pol uri diktiral do 1,500 besed in ob neki priliki pred par meseci je v treh urah diktiral celih 39 uvodnih člankov.

KRALJEVA DRUŽINA PRED LETI

Gornja slika je bila vzeta pred 35 leti in kaže pokojnega angleškega kralja Jurija V. (na desni) z njegovo družino. V ospredju na levi je yorški vojvoda sedanji kralj Jurij VI., poleg njega princesinja Mary, dalje bivši kralj Edvard, zdaj v pregnanstvu, in končno gloucesterski vojvoda Henrik.

Iz Jugoslavije

Nesreča na kamniški progi, katere žrtev je postal posestnik Stržina, iz Želodnika, ko se je vračal iz cerkve. — Hudo maščevanje neznanca, ki ni dobil prenočišča. — Smrtna kosa. — Nezgode in nesreče.

Smrt pod lokomotivo

Ljubljana, 5. dec. — Včeraj zjutraj je prišlo na kamniški progi do hude nesreče, ki je zahtevala človeško žrtev. — Ko je zjutraj privozil vlak iz Kamnika na domžalsko postajo, je strojevodja stopil doli da bi pogledal pred lokomotivo, ker se mu je zdelo, da nekaj ni v redu in res je našel krvave sledove, nakar je stvar naznanil orožništvu. Orožniki so pa pred grobeljskim drevoredom našli na progi truplo neznanega moškega. Verjetno je, da se je pripetila nesreča nekako tako-le:

Ponesrečenec je ob pol sedmih zjutraj šel skozi drevored, in sicer ali v smeri proti cerkvi v Grobljah ali pa iz omenjene cerkve. Bila je še tema in ni nič čudnega, če nesrečnež vlaka ni opazil. Vlak je sicer na običajnem mestu piskal: toda če je šel mož v smeri proti cerkvi, je radi stavb, ki zastirajo pogled na progo in ovirajo tudi sluh, pisk prav lahko preslišal. To tem lažje, če je morda istočasno drdral po zmrzli kamniški cesti kak voz. Vlaka pa tudi sicer ni slišati, ker proga v smeri iz Kamnika nekoliko pada in vozi tod vlak brez pogona. Brez dvoma je torej, da je ponesrečenec piskanje vlaka preslišal in ga tudi opaziti ni mogel. Radi teh dveh nesrečnih okoliščin je mož obležal strt na kamniški progi.

Ponesrečenca so možje prenesli s proge na travnik, med tem je prispel s sv. poslednjim oljem misijonar g. Ocepek. Toda pokojnik tedaj ni več kazal nobenega znaka življenja in je bil najbrž takoj ob nesreči mrtev. Orožnik je nato preiskal pokojnikovo obleko, v kateri je našel dve listini, iz katerih je spoznal, da se pokojnik piše Stržina Jakob in da je posestnik iz Želodnika št. 17, občina Dob. Orožniška postaja je nato telefonično obvestila pošto Dob, ta pa Stržinovo ženo. Prestrašena žena je povedala, da je mož zjutraj odšel v cerkev v Groblje in da se res še ni vrnil. Takoj je prihitela na kraj nesreče, kjer je res spoznala v pokojniku svojega moža.

—o—

Hišo mu je zažgal

Poljčane, 5. dec. — V četrtek zvečer je nastal požar pri posestniku Detičku Ivanu na Stanovskem pri Poljčanah. Ker ni bilo pri roki vode za gašenje, je ogenj hišico, ki si jo je vdovec Detiček pred kratkim zgradil, popolnoma uničil. Kakor pripoveduje sam, za je malo pred nesrečo obiskal neznanec in ga prosil za prenočišče. To mu je on odklonil, češ, da ima eno posteljo. Neznanec je nato šel na seno. Kmalu zatem pa je začelo goreti, zato Detiček domneva, da mu je popotnik iz maščevanja zažgal. O tujcu tedaj seveda ni bilo nič ne duha ne sluha.

Sosedje so, opazivši ogenj, takoj prihiteli na pomoč, toda Detičku niso mogli žal ničesar več rešiti. Obvarovali so le sosedne s slamo krite hiše. Detičku je zgorel tudi ves živež in mu je izteklo vino iz sodov. Zraven tega mu je postala žrtev plamena večja množina sena.

—o—

Huda poškodba

Rudolf Lazar, 38 letni delavec iz Ptuja, je bil zaposlen pri cirkularki. Po nesrečnem naključju je prišel z desnico v stroj, ki mu je odtrgal štiri prste. Moral je iskati pomoči v bolnici.

—o—

Obsojen

Mali kazenski senat v Mariboru je obsodil 21 letnega Vincenca Špandla iz Loškega vrha na 4 leta strogega zapora in na dve letno izgubo častnih državljanskih pravic, ker je že meseca oktobra v Oseku zabodel z nožem v trebuh Antona Majerja, da je ta naslednji dan izdihnil v mariborski bolnici.

—o—

Smrtna kosa

V Majšperku v Halozah je umrl Zdravko Sagadin, ugleden posestnik. — V Ljubljani je umrla Neža Vdovič, stara 80 let. — V celjski bolnici je umrla Marija Benčič, rojena Mezgec, žena železniškega uslužbenca na Spodnji Hajdini stara 54 let. — V Medlogu pri Celju je umrl Jurij Kovač, mestni revež star 67 let.

—o—

Sam povzročil svojo smrt

Tragičen dogodek se je odigral v Legnu blizu Šmartna pri Slovenjegradcu. Tam je bilo v Rotovnikovi gostilni zbranih več fantov, med njimi tudi 25 letni Maks Potočnik, žagar iz Dovž in Maks Cestnik, med katerima je nastal prepir, ki je trajal ves večer. Ker se je Cestnik vedno bolj razvnemal, se je Potočnik odpravil da gre domov, da se izogne pretepu. Takrat je pa Cestnik vstal in skočil za njim, a Potočnik, ki je videl da gre oni za njim, je zunaj pograbil cepin in udaril z njim Cestnika po glavi, da se je ta nezavesten zgrudil po tleh in drugi dan izdihnil. Cestnik je bil poznan kot izredno prepirljiv pretepač.

—o—

Spomenik

Kakor poročajo iz Novega mesta, je pokojni skladatelj Ignacij Hladnik dobil na svoj grob dostojen spomenik, ki že na prvi pogled pove obiskovalcu, kdo počiva pod njim. Spomenik je napravljen v obliki orgel.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Prepir za kozjo brado

Izraz je morda malo trivialen, pa utegne biti le na mestu. Gre za Cankarja. Čegav je bil? Prepir je umeven iz strankarskega stališča, ker stranka bi vsaj na zunaj nekaj pridobila, ako je bil znameniti pisatelj Ivan Cankar privrženec te ali one stranke. G. Molek se hudo trka na svoja socialistična in strankarska prsa in si prisvaja vsega Cankarja za svojo stranko. "In ta Cankar je naš. Drugega Cankarja pa ni. Tistega "spokorjenega in krščanskega" Cankarja ni nikdar bilo — ta je bil nekdo drugi..." Le strankarska strast more kaj takega zapisati in presekati Cankarja, ako bi n. pr. kaki "klerikalci" vindicirali Cankarja za-se, in bi bila nekako dva Cankarja, in bi pri tem sploh drugega Cankarja ne bilo. V isti sapi pa g. Molek sam prizna, da je bil le en Cankar, in ta Cankar je bil "agnostik, svobodomiselc in materialističen socialist", po Molekovem, po sodbi njegovih nasprotnikov je bil menda tudi "nihilist, anarhist, sramotilec krščanstva", in — pisal je tudi o — Bogu, toraj je bil le tudi vsaj malo neki "klerikalec". Enako po Molekovem pa zadnjega Cankarja ni, "to je bil nekdo drugi" — ker se je "zadnje dve ali tri leta zgrudil". Tudi tu bi bil lahko prepir za neko kozjo brado, ker tisto "se je zgrudil" je zelo kočljiva zadeva v življenju prav vsakega človeka, tudi Cankarja.

Prepir je radi druge — kozje brade. Cankar je bil po Molekovem "agnostik, svobodomiselc in materialističen socialist". Ali je oseba ali pisanje tega Cankarja končnoveljaven dokaz, da je agnesticizem, svobodomiselstvo, materialistični socializem na pravem, edino pravilno naziranje o svetu in življenju? Tudi narobe. Cankar je zapisal nekaj tudi o Bogu. Ali je to dokaz, da je Bog, ker je Cankar nekaj zapisal o Bogu? Ako g. Molek nekako trdi prvo radi Cankarja, mora pritrditi tudi drugemu enako radi Cankarja . . . ker "se je zgrudil", to je le Molekovo izbeganje, ko utegne biti resnica ravno v nasprotnem, da se je Cankar čutil duševno najmočnejšega, ko je zapisal nekaj o Bogu.

Cankar naš, Cankar vaš . . . to je prazen prepir, prepir za kozjo brado. Cankar je pisal nekaj v materialističnem pojmovanju, pisal je pa tudi nekaj o Bogu, v idealističnem pojmovanju sveta in življenja. Katero naziranje je pravilno?? Cankar ni noben dokaz, ker eni in isti Cankar je pisal o obojem. Kvečemu bi se glede Cankarja moglo staviti le vprašanje: Kdaj je bil Cankar na pravem, zadel resnico, ko je pisal kot materialist ali ko je pisal o Bogu?? Ako je materializem zgrešeno naziranje, mu deset Cankarjev ne more pomagati na noge, kakor bi enako tudi sto Cankarjev ne moglo ustvariti Boga, če ga ni.

—o—

P. Bernard:

Pet krav za groš!

V polemiki s P. Hugonom je svobodomiseln list zapisal sledeče besede: "Kako pa to, da ameriški socialisti zahtevajo odpravo otroškega mezdnega dela, **katoliška cerkev pa temu odločno nasprotuje?** Kdo je večji zaščitnik otrok?"

Tako se bere tam črno na belem. Ta beseda je tako hud očitek, da se prav v resnici čudim, kako more celo mrtvi papir kaj takega vzdržati. Jaz mislim, da je pomota, ne pa nalašč tako zapisano. Vendar pa nisem opazil, da bi bila ta pomota pozneje v tistem listu popravljena. Zato bo prav, če jo mi popravimo.

Katoliška cerkev da odločno nasprotuje odpravi mezdnega dela otrok?

Samo dve stvari bom omenil.

Nemški škof Ketteler je znan pod imenom "oče krščanske socialne misli". Veliko je delal in veliko pisal za pravice delavskega stanu. Njegove knjige so izšle v letih 1864, 1869 in 1873. Torej v času, ko o brezverski socialistični organizaciji še ni bilo nikakega sledu. Marks in Engels in La Salle in drugi so sicer tudi pričenjali s svojimi spisi približno v istem času, toda preden so njihove ideje prešle iz knjig v življenje, je vzelo še desetletja.

V vseh svojih delih je Ketteler med drugimi potrebnimi preosnovami kazal tudi na potrebo, da se odpravi otroško delo po tovarnah. V svojem tretjem delu je pa sestavil program za delavsko varstvo po posameznih točkah. In beremo na prvem mestu:

OTROKOM NAJ SE PREPOVE DO 14. LETA VSAKO DELO IZVEN OČETNEGA DOMA.

Vse od takrat je ostala ta zahteva na programu vsega krščanskega socialnega gibanja po vseh deželah krščanskega sveta.

Kaj je pa katoliška cerkev mislila o tem?

Papež Leon XIII. je znan pod imenom socialni papež. Ta mož je javno izjavil ,da je bil Ketteler njegov veliki predhodnik. Že samo s to besedo je povedal, da se on in ž njim katoliška cerkev strinjata s Kettelerjem in njegovimi zahtevami po socialnih reformah.

Toda Leon XIII. ni ostal samo pri teh besedah. Znano je, da je izdal obširno okrožnico o socialnih problemih in je podal mogočen program za rešitev vseh vprašanj, ki so mučila in še mučijo delavski stan.

To delo papeža Leona XIII. je znano pod naslovom "Rerum novarum". In tam beremo:

"Delo, ki za odraslega ni pretežko, je lahko pretežko za ženske in otroke. SPLOH OTROK NE V TOVARNO, DOKLER NISTA TELO IN DUH DOSTI RAZVITA. Če se mladinske sile prezgodaj razvijejo, zamrjejo kakor prezgodnje zelenje. V takih razmerah ni misliti na kako odgojo."

Socialni program papeža Leona XIII. je še danes socialni program katoliške cerkve. Ne samo, da ni bil nikdar odpravljen, sedanji papež Pij XI. ga je s svojo okrožnico "Quadragesimo anno" pred par leti na novo potrdil, poglobil in novim razmeram prikrojil. Katoliška cerkev se torej še vedno drži načela zoper otroško mezdno delo, kakor se ga je držala, ko o "ameriških socialistih" še ni bilo ne duha ne sluha.

Kdor more kaj nasprotnega dokazati — ne samo tjavendan na papir vreči — takemu bodi povedano, da je zanj pri nas v Lemontu naprodaj pet krav za en groš!

OB KONCU LETA

Milwaukee, Wis.

Človeško življenje lahko primerjamo kapljji na veji, katero veter zamaje, kaplja odpade in je ni več. Od danes do jutr smo...

Dragi čitatelji katoliškega lista Amerikanski Slovenec. Že veliko let sem zvest naročnik tega lista in ob enem sem bil skoro edini vaš milwaučki dopisovalec, ki sem se velikokrat oglasil v listu s kakim dopisom, s katerim sem nekatere zadovoljil, druge pa morda užalil. Hvalo izrekam tem, ki ste mi bili hvaležni in ste se strinjali z mojimi idejami in načrti. Upam, da vam ne bo nikoli žal, če se boste ravnali po tako začrtani poti, ki je prišla na dan po tem katoliškem listu Amerikanski Slovenec. Ob enem pa prosim tudi vse tiste, katere sem z mojim dopisi kedaj žalil, naj mi to oproste še predno zaključimo staro leto, da s starim letom izgine v pozabo vse, kar je bilo slabega. Vsakemu človeku še Bog težko ustreže, kaj šele da bi mogel ubogi človek vsakega zadovoljiti. Moj namen v tem dopisu je, da bi vsi enkrat iz srca odpustili. Premislimo kaj smo, kje smo, kedaj gremo, kam gremo, predno odbije zadnja ura letošnjega leta.

Le še par dni je pred nami in zopet bomo zaključili staro leto, ki se bo za vedno od nas poslovilo, da se nikdar več ne povrne in le v zgodovini bomo morda še kedaj slišali o dogodkih, ki so se godili v letu Gospodovem 1936. — Premislimo še enkrat v to leto, ki ga bomo zaključili. Kako kratko je bilo za nas, četudi je bilo polno križev in težav. Ravno tako hitro je nam potekal čas, kot je potekal tem, ki so uživali razkošnost življenje in imeli vsega v izobilju. Za vse enako, za uboge in bogate, za mlade in stare. Za vse bo kmalu prišel zadnji dan tega leta, zadnji večer, zadnjič bo odbila ura ko bo kazalec kazal 12 in novo leto bo nastopilo. — Ta polnočna (12) ura ima velik pomen za nas, ki razločno pokaže, da smo zopet eno leto starejši, da smo zopet eno leto bližje smrti. Kdor bi ob tej uri dobro premislil kaj je in kam gre, ne vem, če bi rajal in plesal.

Kaj nas čaka v prihodnjem letu 1937? — Eno je gotovo in to je; križi in težave bodo zopet naši spremljevalci Morda pa nas doleti to, kar je doletelo v preteklem letu naše sorodnike, starše, brate, sestre, prijatelje, s katerimi smo se ob zaključku lanskega leta skupno veselili in si voščili srečno in veselo novo leto, a jih danes ni več med nami; krije jih hladna zemlja in nad njihovim grobom se dviga spomenik, ki nam glasno govori: Kar si danes ti, sem bil jaz, kar sem sedaj jaz, boš jutri ti. — Mi vsi smo na istih potih, po katerih so hodili ti, ki so nas v tem letu zapustili. Čakajo nas težave, bolezni in morda nas bo v prihodnjem letu obiskala bela smrt, ki bo istrgala dušo iz tega telesa. In ko bo prišel drugo leto zadnji dan tega leta, mnogih izmed nas ne bo več med živimi, četudi se danes veselimo zdravja in življenja. Ista usoda nas čaka, kot so jo doživeli ti, ki so šli pred nami, pa so se od nas ločili. — Toda, vse kar bo prišlo nad nas, dobro ali slabo, bomo morali sprejeti radi ali neradi; ubraniti se ne bomo mogli. Prosimo torej Boga, da nas v prihodnjem letu reši prehudih nadlog in naj nas spremlja na vseh naših potih, vse tja do tistega zaželjenega cilja, po katerem vsi hrepenimo.

Iz srca voščim uredniku Amerikanskega Slovenca, vsemu osobju, zastopnikom in zastopnicam, kakor tudi tistim ki ta list čitajo, srečno, zdravo in veselo novo leto. Ravno tako tudi vsem prijateljem ki zahajajo v našo cerkev sv. Trojice, srečno in zdravo novo leto.

G. W. Raly

—o—

KAJ BO NA STAREGA LETA ZVEČER V DENVERJU

Denver, Colo.

Vsem Slovencem in Hrvatom v Denverju in okolici se naznanja, da priredi Dom slovenskih društev veliko veselico na starega leta zvečer, ali na Silvestrovo, kjer bo na razpolago za udeležence vsakovrstnih jedi in pijač. Serviralo se bo najboljše vino, dobro pivo in najokusnejši- prigrizek. Otroci bodo dobili sladkorčke, (candy), piščalke in druge take stvari. Tiket za odrastle je $1.00, za moške in ženske. Otroci, do 16. leta starosti, če pridejo s starši, so prosti vstopnine; v starosti od 16. leta naprej pa morajo plačati $1.00 vstopnine. — Imeli bomo izvrstnega muzikanta, da se onim, kateri se žele zavrteti, ustreže. Ves čisti dobiček te zabave je za naš Dom Slovenskih društev. — Odbor torej želi, da bi se te lepe zabave udeležili vsi Slovenci in Hrvatje. Tikete, ali vabila dobite lahko pri vsakem odborniku Doma slovenskih društev. — Torej rojaki, ne pozabite te lepe prireditve na starega leta večer, na kateri dobite za en dolar jedi in pijače kolikor hočete in poleg tega še prijetno zabavo in se tudi lahko naplešete.

Torej nasvidenje na Silvestrov večer v Domu Slovenskih društev. — Pozdrav rojakom širom Amerike in jim želim prav srečno, veselo in zadovoljno novo leto.

George Pavlakovich

—o—

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine

ZAHVALA IN VOŠČILO

Joliet, Ill.

Že dolgo časa mislim, da bi tudi jaz kaj napisal v Amer. Slovenca in sporočil bralcem kaj novic iz našega slovenskega Rima, iz Jolieta. Dasi bolj težko, sem se vendar pripravil k pisanju, zlasti še, ker me nekako dolžnost veže, da iz srca zahvalim vse naše zavedne in dobre farane cerkve sv. Jožefa, ki mi gredo precej na roko.

Znano vam je in vsak se še lahko spominja, ko je bilo nekako pred dvema letoma sklenjeno na naši cerkveni seji cerkve sv. Jožefa, da bi se na pokopališču sv. Jožefa postavilo grobno kapelo. Ta akcija je bila pojasnjena od enega našega farana in na seji tudi odobrena. Naš č. g. župnik Rev. John Plevnik so bili s tem zadovoljni in so še vprašali farane, kaj še oni mislijo o tem. Bili so zadovoljni s tem in tako se je začelo s pobiranjem prostovoljnih prispevkov že s prvim januarjem leta 1935. — Vsakdo ki misli, da je ta stvar vredna in potrebna njegove podpore, naj po svoji moči pomaga, saj se to tiče nas vseh, ki smo farani cerkve sv. Jožefa. — Nekateri so govorili, da se naj kar prične z delom, da bodo potem darovali. — Hvala Bogu, to je vse prav, dragi prijatelji in sedaj je delo dovršeno. Na vas je sedaj ležeče, da vsak izpolni svojo dano besedo. Naš g. župnik Rev. J. Plevnik so s pomočjo dobrih faranov svoje delo dovršili, toda prejemki, oziroma do sedaj nabrani darovi, še ne zadostujejo za pokritje vseh stroškov. Tako vam tukaj naznanim, da smo še sedaj za $100.00 v primanjkljaju. Zato, priskočite vsak po svoji moči na pomoč, da se to čim prej plača.

Delo je tedaj dovršeno in vsi smo enako upravičeni do omenjenega prostora. Vsi veste, da smo dosedaj uporabljali do blizu 40 let malo leseno grobno kapelo. Sedaj pa stoji na pokopališču dostojna iz opeke zidana kapela, na katero smo lahko vsi ponosni. Kapelo sta sezidala g. J. Marentič in g. John Znidaršič; karpentersko delo je pa opravil g. Leo Flander. — Ob tej priliki vas še enkrat prosim dragi farani, da vsak izpolni svojo dolžnost in se pridruži tej akciji. To delo bo nam v spomin in še naši otroci se bodo spominjali nas, ko bodo videli ta spomenik. Če smo zavedni in pravega duha, dragi farani, bomo izpolnili svojo dolžnost, ki jo imamo napram župniji sv. Jožefa. — Nekateri se izgovarjajo, da nimajo na pokopališču še svojih "lot" ali da nimajo tam še nobenega svojih. Takim svetujem, da pozabite na to in darujte po svoji moči. Tisti ki več premorete dajte več, kateri manj pa manj. Tisti pa, ki ste že darovali in če morete še kaj utrpeti, da bi še kaj darovali, naj mi samo sporoče in pripravljen sem k njim vsak čas. Ker sem že nekaj takih dobil in so darovali, se jim prav iz srca zahvalim in kličem Bog plačaj. Ni bila to lahka naloga za me in veliko stopinj sem napravil za to, pa sem pripravljen jih še storiti, samo da bo to delo dovršeno in da se primanjkljaj po-

(Dalje na 3. str.)

G. Gril v Clevelandu se huduje nad člankom v "Zarji," ki se bavi z našimi podpornimi organizacijami in pravi, da so do malega vse nasprotne veri in Bogu. Mr. Gril dostavlja: "kakor da ima klerikalizem Boga in krščanstvo v zakupu."

"Klerikalizem" je tu očividno toliko kot kaka KSKJ. in kar je še katoliškega med nami. Dobro, naj pa bo "klerikalizem." Če ima ta "klerikalizem" Boga in krščanstvo v zakupu ali ne, za to reč se mi ne bomo pulili.

To je pa za nas kar dognana stvar, da ne bomo hodili iskat Boga in krščanstva k takim, ki pišejo namesto Boga "bog" in namesto krščanstva "krščanstvo." Tako piše na primer Mr. Gril.

In prav tako gotovo je, da ne moremo iskati Boga in krščanstva pri organizacijah, ki v svojih glasilih o Bogu molčijo kot da ga ni, ali pišejo bog namesto Bog, ali pa celo naravnost trdijo, da Boga ni.

Mr. Gril, ali se morete po pravici hudovati nad nami?

* * *

Isti Mr. Gril v Clevelandu hvali očete ameriške republike, ki so upostavili načelo, da vsak bodi svoboden, da časti Boga kakor mu veleva njegova lastna vest in razum.

Yes, Mr. Gril, očetje ameriške republike so za to reč, res vredni pohvale. Nikar nam pa ne skušajte dokazovati, da hodite po njihovih potih slovenski svobodomisleci, ki ne samo da ne pustite vsakemu, da časti Boga po svojem razumu in svoji vesti, temveč po svojih glasilih sramotite vsako vero, najbolj pa seveda katoliško.

Morebiti bo Mr. Gril ugovarjal, češ da on tega ne dela. Morebiti res ne tako naravnost. Eno je pa gotovo. Nikoli še ni zinil besedice zoper tiste urednike in pisače v njegovem lastnem taboru, ki to delajo več ali manj dan za dnem. Ali ni tako, Mr. Gril?

Ampak ne boste nam zamerili, če si drznemo kaj takega pričakovati od vas, ki se tako odkritosrčno sklicujete na "svobodo častiti Boga kakor velevata razum in vest." In še pravite, da ste ta veliki nauk prejeli od Amerike.

Vsak resnično ameriški urednik bi povedal drugemu ameriškemu uredniku, da ni več ameriški urednik, če bi tako neameriško pisal zoper vero kot pišejo nekateri uredniki v vašem taboru, ki trdi o sebi, da je svobodomiseln, pa kljub temu ni — ameriški.

—o—

Čitajte oglase in podpirajte tiste, ki podpirajo katoliški list "Amer. Slovenec!"

"TARZANOVA DVOJNIKA" (23) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Nekoliko poprej, nego sta se Dick in Doc prerila skozi visoko travo in grmičevje do dobro vidne steze v džungli, se je ljudožrc Zopinga umaknil v stran in se skrli v večje grmovje, ki se je za njim zopet zagrnilo vendar tako, da je on lahko vse videl skozi, dočim njega ni mogel od zunaj nihče opaziti.

Ko se je dobro ustalil v grmovju, je trdo prijel v eno roko svoj ščit, v drugo pa sulico in čakal da neznani ljudje pridejo mimo njega. Skrit je bil tako, da dečko ni mogel opaziti, dokler bi ne prišla mimo njega, kajti gosto listje dreves mu je zakrivalo pogled v daljavo. Tako je čakal Zopinga.

Kmalu ko se je bil skril, je zaslišal korake, zato je še bolj trdno prijel za ščit in sulico. Še nekaj trenutkov in že sta Dick in Doc prišla mimo njegovega skrivališča, ne da bi slutila, da ju kdo opazuje. Zopinga se je pa tudi skoro sam sebi nasmehnil, ko je videl da sta oba tujca brez vsakega orožja.

Komaj sta se primerno oddaljila od njegovega skrivališča, je Zopinga previdno stopil iz skrivališča in v primerni oddaljenosti začel korakati za dečkoma. Njegova dolžnost je bila, da žrtve, katere nalovi, privede v naselbino, toda v tem slučaju so žrtve same šle, ne da bi jih moral siliti.

Nedeljski pomenki

P. Aleksander Urankar.

PRVA NEDELJA V JANUARJU

Nazaret — tihi kraj samote. Predmestje Jeruzalemsko. Dirindaj Jeruzalema ni segel do njega, kakor sega danes vrišč modernih velemest v naša predmestja.

Nazaret — božja samota, kjer je Vsemogočnost božja oblikovala svoje večne misli o odrešenju človeštva. V samoto nazareško je poleg čudežne Rože Marije, vzora ženstva, postavil drevo — sv. Jožefa, vzor moštva.

Iz keliha čudežne Rože Marije je izšla Beseda božja. V senci Jožefovega varstva in očetovstva je ta Beseda rasla in zrasla v gromovit klic. — Jaz sem Pot, Resnica in Življenje.

Naše življenje je kakor široka velikomestna cesta polna divjega trušča in hrušča. Naši domovi so polni cvilečih glasov. Kakor da so razglašene orglje v vlažni in zatohli cerkvi. Vsaka glasivka poje po svoje, nobena ne sluša volji organistovi.

Kako, da se ni že naveličal Bog poslušati teh divjih orgelj človeškega življenja, ki ne poznajo več soglasja božje postave in božje volje. Vada slabega zgleda in pohujšanja je segla v mojo in tvojo dušo. Telo, ki bi moralo biti tempelj sv. Duha, je le še razbita posoda, po kateri potepeni psi strasti in neugnanosti iščejo še zadnje ostanke dobre volje in poštenosti. In duše niso več ona lepa glasbila, iz katerih je Bog izvabljal pesem čednostnega in krepostnega življenja.

Dirindaj sveta je prevpil to pesem.

Nazareško samoto v ta dirindaj. Roža Marija naj razbegne duh in vzduh materijalizma v nas. Drevo — sv. Jožef naj zopet obsenči duše, duše v mrazu vse razgaljene, duše vse razpaljene od ognja. Strast je duši kar sta mraz in slana roži. Greh je duši, kar je ogenj licu in koži. Mraz mori in ogenj žge.

Greh in strast sta naša glavna sovražnika, ki izpodkopavata temelj zadovoljnosti v nas in veselja do življenja. Bog nam je dal življenje, ž njim nam je dal veselja in sreče. Greh in strast ta zrevolucijonirala našo naravo proti Bogu, zato nam je odtegnil svojo roko, umaknil se je malikom, ž njim se je umaknila sreča in veselja življenja.

Če hočemo zopet veselja našim dnevom, nazaj na pot k viru in studencu življenja.

Nazaret in edino Nazaret bo preobnovil svet. Evangelij o borni, a srečni, ker božji družini v Jeruzalemskem predmestju ima toliko pobude za vse, ki preobnove iščejo.

Le ne silite v močvirje krivega evangelija. Tam samo lučka varljivka brli. Prava luč je v Jezusovih rokah in v Jezusovem srcu.

IZ DEŽELE SUŽENJSTVA IN TRPLJENJA

Pismo tridentinskega Italijana o razmerah v novih pokrajinah

"Südtiroler Heimat", je v eni svojih številk pred kratkim objavil pismo nekega Italijana iz Tridenta, katerega je ta pisal svojemu znancu v Čehoslovaško. Ker vladajo v Julijski Krajini med našim slovenskim ljudstvom skoro iste razmere kot na Južnem Tirolskem in nekdanji italijanski iredentisti z istimi očmi gledajo na svoje brate "osvoboditelje" tu in tam, zato objavimo to pismo, ki se glasi:

"V početku okupacije novih pokrajin po Italiji, je bilo naše navdušenje nepopisljivo. To, kar si je Tridentinec komaj upal misliti, se je zgodilo: Trident je postal del Italije, postal je italijansko mesto. Tridentinci, ki so bili pod Avstrijo preganjani in so se zatekli v Italijo, so se vrnili kot junaki. Oni so v prvih dneh vrnitve imeli glavno besedo ne samo na Tridentinskem, ampak tudi med Nemci, gori do Brennerja in tu so se maščevali za vse krivice, ki jim jih je prizadejala prejšnja Avstrija. Prepričani so bili, da bo tridentinska pokrajina gospodarsko zacvetela kot najsevernejša pokrajina velike Italije, kjer bo za vse dovolj kruha in dela. — Nekako štiri leta smo bili zadovoljni, a naenkrat je nastal preokret. Čedalje bolj smo začeli spoznavati svoje Italijane, dokler nismo nazadnje spregledali. Spoznali smo, na kako visoki kulturni višini je bila prejšnja uprava. Vse to, kar je bilo dobro in koristno so ti naši novi uničili. Vse je postalo slabše kot je bilo poprej: gospodarstvo, uprava, sodstvo, socijalno skrbstvo, šolstvo, itd. Morali smo se naučiti na srednjeveški sistem kot na primer na zakup davkov, pošte, telefona, da še celo na zakup ječ, česar ni menda nikjer na svetu. Uvedli so med nami nekako svojo "kulturno" asimilacijo z vsemi temi ustanovami, ki so bile naravnost smešne. K nam so privedli svoje najslabše uradništvo iz Neapolja in Sicilije, surovo, koruptirano in nemoralno, z najnižjo izobrazbo, katerih jezik smo mogli za silo razumeti. Tako uradništvo je nadomestilo naše prejšnje, katere so odvrgli ali jih pa premestili v kraje stare Italije. Razpustili so naše procvitajoče občinske samouprave in jemali denar kjer so mogli kaj najti ali vzeti — tako pri nas in tako vse gori do Brennerja. Toda, Nemcem je bilo laglje kot nam, ker oni niso nikoli pričakovali od Italije nič dobrega, kakor smo pričakovali mi, ki smo Italijani, samo da smo mnogo bolj pismeni nego oni v kraljevini. Nas je vse to mnogo bolj bolelo, zlasti ko smo prišli do prepričanja, da smo mi za nje le še samo kolonija, katero treba samo izkoriščati. — Našo zemljo so preplavili z manj vrednimi južnjaki, ki so nas ogledali in obrali, kakor kobilice objejo pokrajino, nad katero pridrvijo. Ti ljudje so nas hoteli odgojiti za boljše Italijane kot smo bili poprej. Samo nezaupanje imajo nasproti nam in zasramujejo nas z bastardi in avstrijaki. — Nikoli si nismo predstavljali, da bomo tako živeli v Italiji, niti slutili nismo, da to "osvobojenje" pomeni sužnost in propast. Nismo si mogli predtavljati, da je to država neigurnosti, objestnosti in takega izkoriščanja, da je to država nestabilnosti in nezaupanja nasproti vsemu in vsakemu. Nismo vedeli, da je ta naša Italija policijska država mnogo hujša, kot je bila Avstrija pred letom 1848. Če bi bil še živ Cesaro Battisti, bi bil gotovo že konfiniran na kakem južnoitalijanskem otoku. On, ki je toliko ljubil svoj Trident, bi se prav gotovo ne žrtvoval za tako svobodo (Njegovega sina so fašisti zaprli.)

Tako kot jaz, presojajo in mislijo vsi Tridentinci. Ljubimo Italijo, toda sovražimo Italijane. In to po vaseh še bolj kot po mestih, ker po vaseh je že vse uničeno. Ne vem, kako bi v teh pokrajinah izpadel plebiscit, če bi ga sedaj poskusili izpeljati; prav gotovo pa je, da bi bil za Italijo silno neugoden. — Brez upanja gledamo v bodočnost. Nemcem v Južnem Tirolu ostaja vsaj upanje, a mi tridentinski Italijani niti upanja več nimamo."

—o—

Tržaški Lloyd v stiskah

Trst, decembra 1936. — Posebna delegacija tržaškega Lloyda je bila pred dnevi v Rimu in je kralju, ki jo je sprejel v avdienci, izročila posebno medaljo v spomin na stoletnico tržaške paroplovne družbe. Tržaško podjetje je imelo s tem očividno svoj poseben namen. Kakor znano ,se imajo te dni razdeliti interesne sfere posameznim od države subvencioniranim paroplovnim družbam in je pri tem nastala nevarnost, da bodo neapeljski, genovski ter beneški interesenti omenjeno tržaško družbo odrinili od vseh večjih poslov. Dejansko poročajo listi, da je kralj pridržal delegacijo v daljši avdijenci in da se je z njo prisrčno razgovarjal o vprašanjih, ki se tičejo italijanske mornarice in posebej tržaškega Lloyda.

—o—

KRATKE NOVICE

V Gorici se je pripetila huda nesreča. Na državni cesti, ki pelje proti Dornbergu, je baron Lantieri s svojim avtomobilom zadel v 5 letno Drago Moretičevo s tako silo, da je odletela v vogal bližnje hiše ter se smrtno poškodovala. Nemudoma so otroka prepeljali v goriško bolnico, kjer pa je poškodbam kmalu podlegla.

*

Na pobočju Sv. Gore je nastal večji gozdni požar. Kakor pravijo listi, so ga povzročile iskre iz železniškega stroja, ker je tam mimo speljana železnica proti Podbrdu. Vendar je neverjetno, da bi bilo iskre zaneslo kar čez Sočo. Požar je napravil veliko škodo zlasti nekaterim manjšim posestnikom iz Solkana. Gasili so ga celih 20 ur.

*

Smrtna nesreča. Blizu Poljubina na Tolminskem se je smrtno ponesrečil 26-letni delavec Ivan Kramar. Z gore so spravljali les. Nenadoma je padlo večje deblo iz riže na Kramarja in mu zdrobilo lobanjo. Bil je na mestu mrtev.

*

V Vrčonih pri Renčah je nastal pred dnevi požar na posestvu 41 letnega Karla Vrčona. Pogorela sta hlev in senik ter v slednjem 40 stotov sena. Škode je okrog 10.000 lir.

*

Goriški radškof je odredil, da se morajo v bodoče v vseh podeželskih cerkvah, kjer se še rabi slovenščina, oklici naznaniti v italilijanščini, če bi to zahtevale prizadete stranke.

*

Pred goriškim sodiščem se je vršil proces proti Josipu Kobalu iz Loga pri Sv. Luciji, ki je po obtožnici brez potnega lista zbežal čez mejo. V kontumaciji je bil obsojen na 3 mesece zapora in 2000 lir denarne kazni. sličen proces se bo vršil proti Štefaniji Plesnarjevi, ki je menda doma na Cerkljanskem.

*

V Labinjščini je zaradi povečanja tamkajšnjih premogovnikov v zadnjem času zrasla nova vas, ki so jo imenovali po Raši. Listi so o njej mnogo poročali in pri tem naglašali socialne zasluge vlade za delavstvo, ki je večinoma izšlo iz vrst istrskega kmečkega prebivalstva. Sedaj so pričeli v tej vasi napeljavati tudi vodo in električni tok, regulirati cestno omrežje in graditi kanale. Stroške za vsa ta dela je morala prevzeti labinjska občina, ki ji ta vas pripada. V to svrho je najela 1,383.000 lir posojila. Posojilo pomeni vsekakor veliko breme za labinjske davkoplačevalce.

Na meji pri Cerknem so prijeli 27 letnega Andreja Brovca iz Bukovega, ki je baje nameraval zbežati čez mejo. Prepeljali so ga v goriške policijske zapore.

*

V tržaški prosti luki je nastal požar v delovnem nadzorstvenem uradu javnih skladišč. Gasilci so imeli z ognjem opravka dobre štiri ure. Pogorel je vagon drv. Zaradi tega požara je nastala huda nevarnost za bližnja skladišča. Škode je okrog 10.000 lir.

*

V Gorici so karabinjerji aretirali nekega 21 letnega Bruna Maranija iz Tržica, ki so pri njem našli vojaški revolver in nož. Kakor kaže, ga je nekdo ovadil.

*

Zaradi žalitve časti poobla ščenca fašistovske kmetijske zveze Umberta Greca je bil te dni pred goriškim sodiščem obtožen gostilničar Anton Rutar iz Grahovega. Kljub nasprotnim dokazom, ki jih je podal njegov branitelj dr. Vogrič, je bil g. Rutar obsojen na 500 lir denarne kazni.

*

V Komnu so zaprli za nekaj dni prodajalno trgovca Antona Ravbarja, ki je baje prekršil odredbe oblasti glede cen v trgovini na drobno.

—o—

RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE

Povišanje v duhovniški službi

Mariborski škof dr. Ivan Tomažič je imenoval prvega ljutomerskega mestnega kaplana g. Matijo Munda, za dravograjskega prošta.

—o—

Pod vozom drv

V Košakih pri Mariboru se je težko ponesrečil 28 letni vinič ar Feliks Tomažič. Podrl se je nanj voz drv, katerega je z volovsko vprego peljal iz gozda. Zlomljeno ima ključnico, levo nogo in levo roko. Pripeljali so ga v mariborsko bolnico.

—o—

Konje so ukradli

Z Blok poročajo, da imajo Zakrajni iz Zakraja hudo nesrečo, ker so jim "švercarji" ukradli konje, vredne nekako 7-8000 dinarjev. V noči ko so bili konji ukradeni, so domači obrezovali peso nekako do polnoči, nato šli počivat. Domačega psa so pa imeli v kuhinji, namesto da bi bil zunaj pazil. Tatovi so pa iz previdnosti okolu hleva nastlali listja, da bi se ne slišalo topot konjskih kopit. S konji so jo mahnili proti Runarskem, od tam pa na Studenec, kjer so jih v Pintarjevem hlevu krmili, ne da bi domači o tem kaj vedeli. Zakrajni so takoj zjutraj stvar naznanili orožnikom, pa se jim ni posrečilo tatov izslediti. Pač pa so ti čez nekaj dni vrnili bičevnik, brez biča, seveda, kot bi se hoteli iz vsega še ponorčevati.

—o—

Nesreča pri delu

V vasi Poljane pri Novem mestu se je prevrnil voz na 32 letnega dninarja Mihaela Urbančiča. Urbančič je obležal pod vozom nezavesten, radi nevarnih poškodb na glavi. Spravili so ga v ljubljansko bolnico.

—o—

Lepa starost

V Domžalah je pred kratkim obhajal svoj 90 rojstni dan splošno spoštovani in ugledni posestnik in čevljarski mojster Simon Kerč.

—o—

Mrtvec v potoku

V framskem potoku pri Mariboru so našli mrtvega viničarja Alojzija Škorjanca iz Frama. Oblastva poizvedujejo ali je vzrok njegove smrti nesreča ali zločin.

—o—

Nesreča starčka

V Svečini na Štajerskem je padel s stopnišča na betonski tlak tast viničarja Srečka Jurišča, Anton Pušnik in dobil tako nevarne poškodbe, da jim je podlegel.

—o—

Izropana trgovina

Tolpa 18 ciganov je nedavno izvršila vlom v trgovino Franca Troperja ob meji ter odnesla raznega blaga in predmetov v vrednosti nad 18.000 Din.

—o—

Cesto gradijo

Na Črnivcu, pri odcepu zadnje serpentine so pričeli graditi tako zvano "luško cesto," ki bo vezala Posavje s Podravjem. Cesta se gradi od obeh strani naenkrat, to je iz Luč in Črnivca. Na prelazu Volovljeku bo cesta dosegla najvišjo točko 1016 metrov nad morjem.

—o—

Nesreča z lovsko puško

Brezposelni mizarski pomočnik Bernard Ivič iz Nima pri Rogaški Slatini, se je odpravljal z lova domov. Nenadno se mu je po poti sprožila lovska puška, katero je nosil v roki. Naboj je zadel Iviča v roko in v desno oko ter ga močno poškodoval.

POPRAVEK

V zadnji številki "A. S." se je vrinila neljuba tiskovna pomota in sicer v "Zahvali in naznanilu" za pokojnim Johnom J. Bokalom. Pomota se je dogodila v inicijalki za srednje ime, ki je bilo v zahvali označeno z N. Pravilno bi se moralo glasiti: JOHN J. BOKAL, kar naj se blagovoli vzeti na znanje.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ravna. Torej se priporočam in tem, ki boste darovali že tudi v naprej, zahvaljujem.

Tudi žalostne novice imam za poročati. Zadnji teden smo izgubili Mr. Math. Golobiča in Mr. Michaela Papesha, priljubljena in spoštovana farana. Naj počivata v miru in naj jima sveti večna luč.

Z delom je nekoliko boljše kot je bilo in kakor se sliši, bo prihodnje leto še boljše. — Društvena seja sv. Cirila in Metoda se je vršila 20. decembra in so bili potrjeni vsi stari odborniki. Čast našemu predsedniku Mr. Franku Terlepu, ki drži ta svoj urad že celih 25 let. Posebno tudi častitam Mr. Matt Bucharju, ki upravlja tajniške posle pri tem društvu že kar trideset let. Enako tudi čast ostalim odbornikom. Bog jih živi še mnogo let. — Dragim faranom, članom in članicam ,uradnikom in uradnicam, glavnim odbornikom in odbornicam KSKJ., DSD. in tudi drugim, pa želim srečno novo leto. Posebno želim zdravja čč. gg. duhovnikom: župniku Rev. J. Plevniku in pomožnima gg. Rev. Hiti in Kuzma ter našim čč. šolskim sestram.

John Barbič, Sr.

—o—

Katera je na boljšem? — 'Jaz se moram s svojim možem, žal vsak teden prepirati!" je potožila Pepca svoji udi omoženi prijateljici Johani. "Ali je pri vas tudi tako?"

"Nikakor ne, Pepca! Moj mož dobiva plačo na mesec!"

VELIK BLAZNIKOV PRA IKA

ZA LETO 1937 JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prepozni. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna AMER. SLOVENEC
1849 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.

SPITE TRDNO, VZIVAJTE VASO HRANO

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Mnogokrat odpravi neprebavnost in zaprtnico

NAROČITE SI PROSTI VZOREC
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Pošljite mi brezplačni vzorec.
Ime .....
Naslov .....

V vseh lekarnah

CERKVENIM PEVSKIM ZBOROM IN DRUGIM

priporočamo, da si nabavijo novo zbirko lepih slovenskih cerkvenih pesmi, ki jih je založil te dni č. g. župnik Viktor Čadež. Ta zbirka cerkvenih pesmi nosi naslov:

"Po Mariji k Jezusu"

Vsak slovenski cerkveni pevski zbor si naj omisli to novo lepo in zanimivo zbirko. Razdeljena je: 2 božični pesmi; 2 obhajilni; 1 postna; 2 šmarnični in 2 splošni Marijini.

S poštnino vred stane posamezna partitura ..... 40¢

Kdor naroči ducat partitur skupaj, 20% popusta.

Naročila pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:

Za $ 2.55	100 Din
Za $ 5.00	200 Din
Za $ 7.20	300 Din
Za $ 9.50	400 Din
Za $11.70	500 Din
Za $23.00	1000 Din

Lire:

Za $3.50	50 lir
Za $6.40	100 lir
Za $29.00	500 lir

Za izplačila v dolarjih:

Za $ 5.00 pošljite	$ 5.75
Za $10.00 pošljite	$10.85
Za $15.00 pošljite	$16.00
Za $25.00 pošljite	$26.10
Za $40.00 pošljite	$41.25
Za $50.00 pošljite	$51.50

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH
(V pisarni Am. Slovenca)
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VAŽEN DOGODEK V PAPEŽEVEM ŽIVLJENJU

Slika kože prizor, ki je bil eden najbolj važnih v življenju papeža Pija, namreč, ko se je med Vatikanom in Italijo podpisala takozvana lateransko pogodba v letu 1929, s katero je postal papež neodvisni vladar v Vatikanu. Sedeča na sliki sta kardinal Gasparri in Mussolini.

KITAJSKA NASPROTNIKA

Na levo je kitajski general Čang Hsueh-liang, ki je voditelj sedanjega upora proti vladi in ki drži v ujetništvu načelnika kitajske vlade, Čiang Kai-šeka, ki ga kaže slika na desni. Čang zahteva od Čianga, da mora napovedati vojno Japonski in istočasno prenehati z vojno proti komunistom.

Peter Pavel Glavar

Zgodovinska povest

—

spisal

DR. IVAN PREGELJ.

LANŠPREŠKI GOSPOD.

"Po lečnika!" je zastokal komendator in se zgrudil na kolena ob postelji. Vzel je roko ranjenega sorodnika in jo poljubljal; klical je z neskončno žalostjo in ljubeznijo: "Cipriano, moj mili, Cipriano! Kaj je s teboj? Cipriano?"

Eden med nosači se je bil približal komendatorjevemu tajniku in mu šepetaje pravil, kaj se je bilo zgodilo.

"Po lečnika!" je zopet zaklical komendator in planil kvišku. Sluga Bernard je bil že na prvi njegov klic odšel. Zdaj je bila že vsa hiša pokoncu. Čuti je bilo letanje po hodnikih, odpiranje in zapiranje vrat. Zunaj je zabobnel grom, silen piš je objel vse poslopje. Tajnik je zaklical komendatorju. "Monsignore, vse je že urejeno. Monsignore, ne obupajte! Če je pomoč mogoča, rešili ga bomo."

Oni, ki je bil prej začel pripovedovati tajniku o tem, kar se je bilo zgodilo, je pomežiknil svojima tovarišema in dejal: "Zares, zdi se mi, da ni tako nevarno."

Tedaj se je dvignil komendator. Bil je bled ko stena, a precej mirno je vprašal: "Torej veste, kako se je zgodilo?"

"Vem," je dejal oni, "jaz in moja tovariša, predstaviti se moramo, dijaki smo visoke šole v Bologni, zdaj bivamo na počitnicah in smo se prej vračali iz okolice v mesto."

"Povejte naglo," je viknil komendator.

Dijak se je poklonil in dejal: "Povedal bom torej kratko. Videli smo iti mimo krčme, kjer smo se krepčali, gospoda Cipriana, ki ga vsi poznamo. Prav tedaj smo bili vstali, da bi šli. Komaj trideset korakov je bil gospod Cipriano pred nami. Tako smo šli in prišli do mestnih vrat. Tam smo videli, kako se je dvignil neki tujec s kamena ob poti in se je kakor opotekel za gospodom Ciprianom. Zaklical je nekaj, nato je sunil z nožem. Gospod Cipriano se je ozrl, zavpil in potegnil meč. Oni tujec se je zakrohotal in z enim skokom izginil s cesto med grmovje proti reki. Tedaj smo mi trije pritekli. Gospod Cipriano se je bil že zgrudil. Videli smo, da je ranjen, zavratno, od zadaj. Vzeli smo ga na roke in na potu dvignili stražo, da naj lovi zločinca . . ."

Strašen krik je prerezal besedo govorečemu. Ranjenec se je bil zavedel.

"Cipriano!" je zaklical komendator in planil k njemu. Tisti hip je nekdo hrupno vstopil v sobo. Bil je lečnik. Ne da bi koga pogledal ali pozdravil, je stopil naravnost k postelji in pogledal ostro izpod košatih obrvi ranjencu v lice. Nato se je obrnil in dejal odločno: "Kdo ga je prinesel?"

"Mi!" so se oglasili dijaki.

"Dva ostanita tu," je prikimal lečnik, "vsi drugi ven!"

Soba se je izpraznila. Edini komendator je obstal ob postelji. Zdravnik je pristopil k njemu in ga prijel za ramena in dejal: "Tu ni zdaj mesta za Vas. Prosim!"

Rahlo je potisnil komendatorja k izhodu. Komendator se je zgrudil ob vhodu za zaveso na kolena. Izza zavese mu je udaril bolesten krik na uho. Komendator je hotel planiti v sobo, a njegov tajnik ga je zadržal. Notri pa je bilo vse utihnilo in je bilo čuti le zdajpazdaj lečnikovo besedo: "Hitro! Ni tega, ovoj dajte! Držite!"

Minulo je nekaj strašnih trenotkov. Zunaj je divjal vihar. Tedaj je neka roka razgrnila zaveso in komendator je zagledal pred seboj resni lečnikov obraz.

"Presvetli," je dejal lečnik zdaj mirno vljudno. "Pomilujem gospoda; ranjen je strašno. Tri do štiri palce globoko rano ima v črevesju nad križem."

"To je smrt!" je zastokal komendator.

"To je smrt," je prikimal lečnik. In skoro pomilovalno je pripomnil: "Sunek v srce bi bil nesrečniku manj mučen."

"Manj mučen," je ponovil trudno komendator. Lečnik se je tiho poklonil in odstopil. Tajnik je stopil k njemu in dijakoma, ki sta mu stregla, in jih vedel iz sobe.

"To je torej Cipriano Antonini?" je vprašal lečnik.

"Je, Vaša milost," je dejal tajnik.

"Uboga žena!" je dejal oni in se obrnil k dijakoma:

"Kdo ga je?"

"Tuj človek. Morda ga je iz osvete."

"Iz osvete," je prikimal resno lečnik. Nato je dejal skoro pikro: "Je pač tako! A preden bo revež izdihnil, bo trpel strašno."

"Ali bo dolgo?" je vprašal tajnik.

"Upajmo, da ne preživi noči," je odvrnil lečnik . . .

* * *

Zunaj je besnel strašen vihar. V komendatorjevi spalnici pa se je zvijal v strašnih dušnih in telesnih bolečinah komendatorjev stričnik. Dajali so mu najmočnejšega vina, da bi manj občutil bolečine. Komendator se ni ganil od njega. Stari človek je bil v teh urah strašne preizkušnje postal močen, silen. Z mirno resnostjo je povedal svojemu ljubljencu, da je izgubljen in naj misli na dušo. Oni pa je mislil v svojo smer in tarnal:

"Moja žena, uboga moja žena. In moja hči. Moj Bog, moj Bog, kaj bo ž njima. Kaj porečeta, ko izveste!"

"Cipriano," je dejal odločno komendator, "saj nočem nič vedeti, če nočeš govoriti. Dovolj je, da poveš spovedniku. A če smeš govoriti, daj, reci, da si nedolžen in da trpiš po krivici."

"Bog, Bog," je zaječal ranjenec, "ne vem. Dvakrat sem videl tistega človeka. Zdi se mi, da je brat —"

"Lucijin brat, ovčarjev sin na selu, Ettore Degrazia."

"Njegovo sestro si poznal?" je vprašal stric.

"Poznal. Prinašala je mleko v mesto. Dal sem ji denarja, zlato verižico, ooo!"

Zopet se je onesvestil. Komendator je poslal po spovednika in naročil, naj nikar ne sporočajo nič ranjenčevi ženi. Ranjenec se je spet zavedel in zaklical:

"Lucija, tvoj brat je morivec!"

"Odpusti mu," je dejal resno komendator in začel pripravljati stričnika za spoved. Pol ure pozneje so ranjenca prevideli. Zdelo se je, da mu je tudi telesno odleglo.

"Stric," je rekel. "Kriv sem pred svojo ženo in hčerjo. Odpuščanja bi ju rad prosil."

"Sinko," je odvrnil ta, "če želiš, dam ju poklicati."

(Dalje prih.)

PISMO IZ DOMOVINE

Dobrepolje, Jugoslavija

Te vrstice so namenjene vam, dragi izseljenci, naši ljubi bratje in sestre, ki ste zapustili ljubo rojstno domovino in šli v daljne tuje kraje iskat kruha za se in svoje drage.

Prva nedelja v adventu ali Rafaelova nedelja, je posvečena vam dragi v tujini. Ta dan se še posebno spominjamo vas v molitvah. Prosili smo Boga, da bi vi, dragi izseljenci ostali zvesti Bogu, veri in svojemu narodu.. Veliko sv. maš se je to nedeljo darovalo za vas, veliko molitev in prošenj se je dvigalo to nedeljo k Bogu za vas. Mnogi ste tudi zvesti svojim obljubam, katere ste dali, ko ste se poslavljali od domovine, staršev in svojih dušnih pastirjev. Ostali ste zvesti sinovi in hčere katoliške cerkve; to nam pričajo lepi dopisi, katere iz vseh naselbin prinaša priljubljeni list Amerikanski Slovenec. Kako lepo napreduje krščansko življenje med našimi Slovenci v Ameriki, s kako lepimi slovesnostmi obhajate cerkvena slavlja, kako ljubite in spoštujete svoje dušne pastirje; koliko veselja imate, ko med vami vzraste maziljenec Gospodov — novomašnik; koliko hvaležnosti in ljubezni, spoštovanja in časti je deležen srebrni ali zlatomašniški jubilej. To vse izvemo iz dopisov v Amer. Slovencu. — In ko vas je lansko leto obiskal naš priljubljeni vladika, nadpastir ljubljanski, škof dr. Gregorij Rožman, s kakim velikim veseljem in častjo ste ga pozdravljali in ga sprejemali po naselbinah. S tem ste najbolj pokazali, da ste vdani Bogu in njegovim namestnikom, kateri za svoje delo in trud, zaslužijo vsega našega spoštovanja.

So pa še tudi drugi naši bratje in sestre, ki so se izneverili Bogu, veri in domovini; nezvesti so postali materi sv. katoliški cerkvi. Ne spoštujejo več njenih zapovedi, ne poslušajo njenih opominov; tajijo in zaničujejo vse, kar je svetega in kar jih opominja na večnost. Za te naše brate nam krvavi srce, ker so v nevarnosti večnega pogubljenja. Za te naše reveže smo še posebno molili in jih priporočili božjemu usmiljenju, da bi jim dal Bog milost, da se vrnejo nazaj na pot resnice, ki jih pripelje v naročje svetega Boga. — Tudi za tiste naše drage, ki so že zapustili ta svet in odšli v večnost, katere krije hladna zemlja, smo molili, da bi jim Gospod dal večni mir in jih sprejel v nebeško domovino.

Ni mi skoraj potrebno poročati, kaj je vse dobrega in slabega pri nas v domovini. Ljubljeni prijatelj Amerikanski Slovenec, katerega prebiramo mi in ga prebirate vi, nam odkrito pove vse novice, vesele in žalostne. Ostanite mu dragi izseljenci zvesti naročniki in čitatelji, ker to je lep katoliški časopis. — Lepo je bilo zasledovati, kako ste v zadnji kampanji tekmovali. Vsak je hotel biti prvi. Storite za ta svoj prelepi list tako tudi v prihodnji kampanji in v vseh nadaljnih kampanjah. Pa pri tem tudi nas v stari domovini ne pozabite, ker najlepše darilo ki ga morete poslati svojim dragim v domovino je ravno Amerikanski Slovenec, ki ga tudi tukaj tako radi prebiramo. — Kdor razširja in podpira dobro časopisje, je velik misijonar, ker katoliško časopisje svari in uči ljudi po vseh delih sveta. Zato tudi gg. dušni pastirji tako priporočajo katoliško časopisje, da se z njim naredi jez proti umazanemu tisku, ki preti poplaviti vse. Zato pomagajmo našim dušnim pastirjem in podpirajmo katoliško časopisje.

Zdaj pa, vam dragi izseljenci, sorodniki in naročniki Amerikanskega Slovenca po vsej širni Ameriki in drugod, pošiljamo prisrčne pozdrave in vam voščimo vesele in blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.

D. T.

23 LET IZKUŠNJE

Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSLUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD $3,500,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima do 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 184.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42-letnega obstanka nad $5,900,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemogłosti.

K. S. J. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za $250.00; $500.00; $1000.00; 1500.00 in $2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do $1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za $2.00; $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

— — — —

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Hudo smo kulturni. Ali omikani tudi?

V borbi za ideje si mora človek marsikdaj zatisniti oči. Ne gre drugače, saj pri količkaj resnih ljudeh ne gre za osebnost. Nihče ne more tajiti, da je sv. pismo vrlo resna zadeva, saj se celo g. Molek z njo zelo pogosto bavi. Tokrat so ga prijele copernice. Jaz sem malo pojasnil, kako je glede razlaganja, ako je sv. pismo beseda božja. No, g. Molek bo težko sprejel kako pojasnilo, to se razume, in je takoj pri rokah z zavijanjem. Dalje sem omenil, da ne more biti govora o kakem sv. pismu kot o besedi božji, ako ni Boga, kakor zatrjujejo materialisti, ker označba sv. pismo bi bila le prazna označba, kakor imajo n. p. tudi Kitajci ali Indijci svoje "svete" knjige, ki pa niso beseda "božja," ker bogov ni. Kdor trdi, da ni Boga, ne more govoriti o besedi "božji." Navadnemu zemljanu bo to jasno, saj nihče ne bo govoril o kaki Molekovi literaturi, ako ni nobenega Moleka. G. Molek pride na to enostavno stvar s sledečo "Trunkijado:"

"Trunkijada. Stric Trunk: Alston, vaški tepec, ti materialist in brezbožnik, ali si ti varuh božje besede? Boga tajiš in v isti sapi se na Boga sklicuješ, Homadrihamol!

Vaški tepec: Tepec sem, toda vaše govorjenje je skrajno otročje, stric.

Stric Trunk: Praviš, da ni Boga. Alston, če ni Boga, ni biblije, ni božje besede in ni božje zapovedi za pobijanje coprnic. Tacol.

Vaški tepec: Jaz sem tepec, toda biblija je in notri so besede. Ne sklicujem se na Boga, temveč na besede v bibliji, ki so. Tam so besede, da je Bog zapovedal: Ne pustite čarovnic živih!

Stric Trunk: Mohadrihamol! Kaj te brigajo te besede tepec! Če Boga ni, tudi teh besed ni! Čuješ, kerlc?

Vaški tepec: Čujte, stric! To, kar vi govorite, je prava pasja logika. Turškega boga Allaha ni, torej ni korana. Evolucije po vašem ni, torej ni bile Darwina in nobenih knjig o evoluciji ni nikjer! Čemu vedno čvekate o evoluciji, če je ni?

Stric Trunk: Čuj, ali ni tvoja teta nekoč ukradla kokoš?

Vaški tepec: Zdaj govorimo o bibliji, koranu in dejstvu evolucije. Vse to je!

Stric Trunk: Hottentottenpotentatentantenattentat! —

Vaški tepec: Kaj to pomeni?

Stric Trunk: To pomeni, da nič ne veš in da te jaz vsak čas lahko uženem v kozji rog, homadrihamodrihamol! Tacol.

Vaški tepec: To pomeni po naše, da tudi vi, striček, nič ne veste o predmetu in se po domače zvijate, kakor klovn, ki kaže jezik in oponaša Ribničana.

Stric Trunk: Po domače povedano, alston, jaz hočem, da držiš jezik za zobmi o stvareh, o katerih verjameš, da jih ni!

Vaški tepec: All right! Še nikdar nisem tajil, da biblije ni. Biblija je! In ta knjiga je kriva, da je bilo na stotisoče judi sežganih na grmadi in na milijone ljudi je umrlo nasilne smrti na vse mogoče načine. Še danes umirajo zaradi te knjige Kaj pravite na to, stric?

Stric Trunk: Čučifuči! Manca je na turnu sedela pa je nožice dol molela! — Confounded — naštrcaj ji malo kofetka! Pa mi odgovori na to, če moreš! Viš, tako ti jaz zaribam pod nos, mohadrihomohadrihamol! — —"

Boga ni, ampak "božja" beseda pa je, Moleka ni, pa je le vse polno Molekovih proizvodov, morale ni, pa je greh, jeza, sovraštvo...' kdor kaj takega hoče kapirati, bi moral imeti prav posebne možgane, kakršnih pa noben normalen človek ne bo hotel imeti, in kdor noče kapirati, da ne more biti besede "božje," ako ni Boga, bi imel poleg posebnih možganov tudi vrlo naivne možgane. Sicer je pa vse v kotičku "Pasja logika", in psa si ne moremo lahko misliti brez lajanja.

—o—

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

Vsakemu SLOVENCU in SLOVENKI

priporočamo, da si nabavi

MR. IVANA ZUPANA

Poezije

Iz življenja za življenje

Stanejo samo $1.00

Mr. Ivan Zupan, urednik Glasila KSKJ. je priznan pesnik. Njegove pesmi so mehkega domačega sloga, iz katerih govori življenje slovenskega naseljenca v Ameriki. Pošljite naročilo za to knjigo na:

Knjigarna "AMER. SLOVENEC"

1849 W. Cermak Road,

CHICAGO, ILL.

SLOV. LICENZIRAN ELEKTRIČAR

Prevzemam vsakovrstna večja in manjša električna dela. — Nabavljam in prodajam vse vrste Električne "Fixtures" po zmerni ceni. Kadar rabite popravila luči, ali drugih električnih predmetov, me samo pokličite na telefon: HAYMARKET 4065

MILAN MEDEN

1823 W. Cermak Rd.

CHICAGO, ILL.

NAROČITE si svoj premog sedaj — Črni "gold lump" $6.00; "Mine run" $5.75; "Screening" $4.75. — Grundy Mining Co., Chicago, Tel. Cedercrest 1131.

Družinska PRATIKA

ZA LETO 1937 JE DOSPELA.

Letošnja Družinska Pratika je bolj zanimiva kot kedaj preje. Prevzv. knezoškof ljubljanski Dr. G. Rožman ima v njej krasen članek o ameriških Slovencih. Ima posebno polo slik in mnogo drugih zanimivosti. Stane s poštnino

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna AMER. SLOVENEC

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, : : CHICAGO, ILLINOIS